

Sikret for fremtiden

FINANS

Pensjonskassene hadde høyere avkastning enn livselskapene i 2010. Pensjonskassen i BKK berget seg med opsjoner da børsene stupte i 2008.

CAROLINE DREFVELIN
OG ANDREAS NYHEIM
OSLO

I Fyllingsdalen utenfor Bergen sentrum jobber energimontørene Linn Therese Tollefsen (26) og Per Christian Johnsen (50) med å reparere en brent faseledning.

De er godt kledd for regnet og den sure vinden. Også på lang sikt er de trolig godt sikret, som medlemmer i pensjonskassen til Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK).

- Jeg vet ikke hva slags pensjon jeg får, men vi har jo hatt en av Norges beste pensjonskasser når det gjelder avkastning flere år på rad, sier lærlingen Tollefsen.



Ifjor leverte BKKs pensjonskasse en avkastning på 10,5 prosent. Avkastningen er i toppen blant de største pensjonskassene. I gjennomsnitt fikk 18 av de største pensjonskassene 8,8 prosent avkastning i 2010, ifølge rådgiverselskapet Gabler Wassum.

Pensjonskassene står dermed livselskapene, som oppnådde mellom 7,5 prosent (KLP) og 5,7 prosent (Nordea) til kunder med rentegaranti. I 2009 hadde BKKs pensjonskasse en avkastning på hele 17,1 prosent - og i krisefåret 2008 begrenset tapet seg til 4,55 prosent.

Strategien? Opsjoner som sikring mot dårlige tider, ifølge Harald Reikvam, finanssjef i BKK.

Kjøpte «bakdør»

- Vi hadde mye aksjer, pilene pekte oppover, men vi ville ha en forsikring, sier Reikvam.

Allerede i 2006 begynte BKK å hamstre lange salgsoptjoner på obx-indeksen som en forsikring dersom aksjemarkedet skulle gå på en kraftig smell.

- Vi visste at jo høyere aksjemarkedet kommer, jo mer sannsynlig er det at det nærmer seg et kursfall. Da nedturen kom i 2008, hadde vi kjøpt «bakdøren», sier Reikvam.

Han er finansvåklig i styret i pensjonskassen, som forvalter verdier for 2,4 milliarder for ansatte i 27 selskaper. Ved utgangen av 2008 hadde pensjonskassen en aksjeandel på bare 4,5 prosent. Gjennom 2009 kjøpte den aksjer i raskt tempo og økte andelen til 36 prosent. Derfor fikk forvalterne med seg mye av oppturen i aksjemarkedet.

Velger aksjer

Høy aksjeandel er den viktigste

FORNØYD. Lærlingen Linn Therese Tollefsen ser for seg en fremtid som energimontør i BKK og kan komme til å nytte godt av en velfylt pensjonskasse. Hun er på jobb sammen med Per Christian Johnsen i Fyllingsdalen. Foto: Marit Hommedal/Scanpix

forklaringen på at de private pensjonskassene gjør det godt, mener direktør Tor Sydnes i Gabler Wassum.

- Pensjonskassene har bygget opp aksjeandelen raskere etter finanskrisen og har fortsatt høyere aksjeandel. Livselskapene har ikke har noe incitament til å ta risiko med eiernes penger når de har dekket garantien til kundene. Det eneste som driver dem til å ta risiko er konkurranse-situasjonen mot de andre aktørene, sier han.

- Men også valg av forvalter taler i pensjonskassenes favor. En pensjonskasse står fritt til å velge kapitalforvaltere på øverste hylle. Er du eksempelvis i Vital, får du derimot DnB Nor Kapitalforvaltning på nesten alt. Men de er ikke best på både aksjer,

renter og andre aktivaklasser, legger Sydnes til.

Det er stor forskjell på aksjesatsingen også innbyrdes mellom pensjonskassene. Deler man pensjonskassene i fire grupper, hadde de mest forsiktede under 20 prosent aksjer og en avkastning på 7 prosent ifjor. I motsatt ende er pensjonskassene med mer enn 30 prosent aksjer, der avkastningen ble 11 prosent, ifølge Gabler Wassum.

Sikrer ikke ennå

BKKs pensjonskasse har nå en aksjeandel på 39 prosent, og ingen opsjoner.

- Vi er ikke så veldig redde for nedturen nå. Vi føler at vi er i starten av en oppgangsfasen, men etterhvert som konjunktorene blir mer modne vil vi kjøpe

FREDAG 25. FEBRUAR 2011 | FINANS | 15

Pensjonskasser vant på aksjer

De selvstendige pensjonskassene hadde langt bedre avkastning enn livselskapene i 2010, ifølge Pensjonskasseforeningen.

De private pensjonskassene fikk en verdjustert avkastning på 10,7 prosent, og de offentlige en avkastning på 7,7 prosent i 2010.

Til sammenligning fikk de fire største livselskapene mellom 5,1 og

7,5 prosent avkastning i fjor.

Pensjonskasseforeningen representerer rundt 100 pensjonskasser, hvorav halvparten er private. Totalt har kassene rundt 230 milliarder kroner i pensjonsmidler.

De private pensjonskassene har en aksjeandel på like under 40 prosent, og de kommunale like under 30 prosent. FA

PENSJONSKASSER

Bedrifter kan velge mellom å ha egen pensjonskasse eller tegne en kollektiv pensjonsforsikring hos et livforsikringsselskap.

Selskaper som Statoil, Hydro, Telenor, Aker, Esso, ConocoPhillips, Mesta, Tine og Norges Bank har egne ordninger. Totalt forvalter pensjonskassene drøyt 200 milliarder kroner.

Midlene er plassert i aksjer, obligasjoner, pengemarkedet, eiendom og andre investeringer. Obligasjoner utgjør som regel den største andelen.

redaksjonen@dn.no